

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	<i>I Mededelingen</i>	
	Commissie	
98/C 384/01	ECU.....	1
98/C 384/02	Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra	2
98/C 384/03	Mededeling van de Commissie over de toepassing van de regels betreffende steunmaatregelen van de staten op maatregelen op het gebied van de directe belastingen op ondernemingen ⁽¹⁾	3
98/C 384/04	Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie (Zaak nr. IV/M.1202 — Renault/Iveco) ⁽¹⁾	9
98/C 384/05	Intrekking van een aanmelding van een concentratie (Zaak nr. IV/M.1246 — LHZ/Carl Zeiss) ⁽¹⁾	9
98/C 384/06	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak nr. IV/M.1370 — Peugeot/Credipar) ⁽¹⁾	10
98/C 384/07	Steunmaatregelen van de staten — C 49/98 (ex NN 75/98 en NN 164/97) — Italië ⁽¹⁾	11
98/C 384/08	Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 92 en 93 van het EG-Verdrag (Gevalen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt) ⁽¹⁾	20

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
	II <i>Vorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
98/C 384/09	Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2262/84 houdende bijzondere maatregelen in de sector olijfolie	22
98/C 384/10	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende voorwaarden voor het onderhouden van geregelde diensten met ro-ro-veerboten en hogesnelheidspasagiersvaartuigen in de Gemeenschap ⁽¹⁾	23

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

ECU ⁽¹⁾

9 december 1998

(98/C 384/01)

Bedrag in nationale valuta voor één eenheid:

Belgische en Luxemburgse frank	40,3322	Finse mark	5,94430
Deense kroon	7,43688	Zweedse kroon	9,42355
Duitse mark	1,95538	Pond sterling	0,706838
Griekse drachme	328,013	US-dollar	1,17194
Peseta	166,356	Canadese dollar	1,81064
Franse frank	6,55711	Yen	138,101
Iers pond	0,787328	Zwitserse frank	1,59442
Lire	1936,18	Noorse kroon	8,85281
Gulden	2,20371	IJslandse kroon	82,0356
Oostenrijkse schilling	13,7574	Australische dollar	1,90034
Escudo	200,518	Nieuw-Zeelandse dollar	2,26944
		Zuid-Afrikaanse rand	7,06678

(¹) Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad van 18 december 1978 (PB L 379 van 30.12.1978, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1971/89 (PB L 189 van 4.7.1989, blz. 1).

Besluit 80/1184/EEG van de Raad van 18 december 1980 (Overeenkomst van Lomé) (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 34).

Beschikking nr. 3334/80/EGKS van de Commissie van 19 december 1980 (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 27).

Financieel Reglement van 16 december 1980 voor de toepassing van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 23).

Verordening (EEG) nr. 3308/80 van de Raad van 16 december 1980 (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 1).

Beschikking van de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank van 13 mei 1981 (PB L 311 van 30.10.1981, blz. 1).

Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra

(98/C 384/02)

(Vastgesteld op 8 december 1998 in toepassing van artikel 30, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 822/87)

Commercialisatiecentra	ECU per % vol/hl	% van OP °	Commercialisatiecentra	ECU per % vol/hl	% van OP °
<i>R I Oriënteringsprijs*</i>	3,828		<i>A I Oriënteringsprijs*</i>	3,828	
Heraklion	geen notering		Athene	geen notering	
Patras	geen notering		Heraklion	geen notering	
Requena	geen notering		Patras	geen notering	
Reus	geen notering		Alcázar de San Juan	geen notering	
Villafranca del Bierzo	geen notering (¹)		Almendralejo	2,750	72 %
Bastia	geen notering		Medina del Campo	geen notering (¹)	
Béziers	4,187	109 %	Ribadavia	geen notering	
Montpellier	4,456	116 %	Vilafranca del Penedés	geen notering	
Narbonne	4,635	121 %	Villar del Arzobispo	geen notering (¹)	
Nîmes	4,561	119 %	Villarrobledo	2,738	72 %
Perpignan	3,968	104 %	Bordeaux	geen notering	
Asti	geen notering		Nantes	geen notering	
Firenze	geen notering		Bari	geen notering (¹)	
Lecce	geen notering (¹)		Cagliari	geen notering	
Pescara	geen notering (¹)		Chieti	geen notering	
Reggio Emilia	geen notering		Ravenna (Lugo, Faenza)	2,736	71 %
Treviso	4,053	106 %	Trapani (Alcamo)	2,356	62 %
Verona (voor de lokale wijnen)	4,559	119 %	Treviso	3,420	89 %
Representatieve prijs	4,393	115 %	Representatieve prijs	2,720	71 %
<i>R II Oriënteringsprijs*</i>	3,828			ECU/hl	
Heraklion	geen notering		<i>A II Oriënteringsprijs*</i>	82,810	
Patras	geen notering		Rheinfalz (Oberhaardt)	45,365	55 %
Calatayud	geen notering		Rheinhessen (Hügelland)	50,405	61 %
Falset	geen notering		De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering	
Jumilla	geen notering		Representatieve prijs	46,587	56 %
Navalcarnero	geen notering				
Requena	geen notering		<i>A III Oriënteringsprijs*</i>	94,570	
Toro	geen notering		Mosel-Rheingau	geen notering	
Villena	geen notering (¹)		De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering	
Bastia	geen notering		Representatieve prijs	geen notering	
Brignoles	geen notering				
Bari	3,546	93 %			
Barletta	3,293	86 %			
Cagliari	geen notering				
Lecce	3,800	99 %			
Taranto	geen notering				
Representatieve prijs	3,544	93 %			
	ECU/hl				
<i>R III Oriënteringsprijs*</i>	62,150				
Rheinfalz-Rheinhessen (Hügelland)	geen notering				

(¹) Overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EEG) nr. 2682/77 niet in aanmerking genomen notering.

* Van toepassing vanaf 1 februari 1995.

° OP = Oriënteringsprijs.

Mededeling van de Commissie over de toepassing van de regels betreffende steunmaatregelen van de staten op maatregelen op het gebied van de directe belastingen op ondernemingen

(98/C 384/03)

(Voor de EER relevante tekst)

Inleiding

1. Na een uitvoerige discussie over de noodzaak van een gecoördineerd optreden door de Gemeenschap om schadelijke belastingconcurrentie te bestrijden, heeft de Raad van ministers van Economische Zaken en Financiën (Ecofin) van 1 december 1997 een reeks conclusies aangenomen en ingestemd met een resolutie betreffende een gedragscode inzake de belastingregeling voor ondernemingen (hierna „gedragscode” genoemd⁽¹⁾). Bij deze gelegenheid heeft de Commissie toegezegd richtsnoeren te zullen opstellen betreffende de toepassing van de artikelen 92 en 93 van het Verdrag op maatregelen betreffende de directe belastingen op bedrijven en „er streng op toe te zien dat de regels inzake de bedoelde steunmaatregelen nauwgezet worden nageleefd”. De gedragscode zal bijdragen tot de doorzichtigheid op belastinggebied doordat de lidstaten elkaar informatie zullen verstrekken en de belastingmaatregelen die binnen de werkingssfeer van de gedragscode kunnen vallen, aan een onderzoek kunnen worden onderworpen. De Verdragsbepalingen inzake steunmaatregelen van de staten zullen via de daarin vastgestelde procedure eveneens bijdragen tot de nagestreefde bestrijding van schadelijke belastingconcurrentie.
2. De toezegging van de Commissie aangaande de nationale steunmaatregelen van fiscale aard past in het kader van de ruimere doelstelling om de toepassing van de regels inzake staatssteun te verduidelijken en te verbeteren om mededingingsverstoringen in de interne markt te verminderen. Het beginsel van onvermengbaarheid met de gemeenschappelijke markt en de in deze regels vervatte afwijkingen zijn van toepassing op steunmaatregelen „in welke vorm dan ook” en met name op sommige belastingmaatregelen. Voor de kwalificatie als steunmaatregel in de zin van artikel 92, lid 1, van het Verdrag zijn echter in het geval van belastingmaatregelen verduidelijkingen vereist, die deze mededeling wil aanbrenge. Deze verduidelijkingen zijn bijzonder belangrijk gezien de procedurele verplichtingen die uit de kwalificatie als steunmaatregel voortvloeien en gezien de consequenties van de niet-naleving van deze verplichtingen door de lidstaten.
3. Door de voltooiing van de interne markt en de liberalisatie van het kapitaalverkeer is het tevens noodzakelijk gebleken de specifieke gevolgen van steunmaatregelen van fiscale aard te onderzoeken en de

consequenties ervan nader toe te lichten vanuit de invalshoek van het onderzoek van hun verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt⁽²⁾. De totstandbrenging van de Economische en Monetaire Unie en de daarvoor vereiste consolidatie van de nationale begrotingen zullen een streng toezicht op de steunmaatregelen van de staten in alle vormen nog noodzakelijker maken. In deze context moet in het algemeen belang ook rekening worden gehouden met de belangrijke gevolgen van sommige fiscale steunmaatregelen voor de ontvangsten van de andere lidstaten.

4. Naast doorzichtigheid en voorspelbaarheid van de besluiten van de Commissie, wil deze mededeling ook zorgen voor samenhang en een gelijke behandeling van de lidstaten. Zoals in de gedragscode staat, is de Commissie immers voornemens de in de lidstaten geldende belastingregelingen van geval tot geval te onderzoeken of opnieuw te onderzoeken.

A. Communautaire actiemiddelen

5. Het Verdrag verschaft de Gemeenschap de actiemiddelen om verschillende soorten verstoringen die de goede werking van de gemeenschappelijke markt schaden, op te heffen. Het is derhalve van essentieel belang te onderscheiden tussen deze verschillende soorten verstoringen.
6. Sommige algemene belastingmaatregelen kunnen de goede werking van de interne markt belemmeren. Voor dergelijke maatregelen voorziet het Verdrag enerzijds in de mogelijkheid de fiscale bepalingen van de lidstaten te harmoniseren op grond van artikel 100 (met eenparigheid van stemmen vastgestelde richtlijnen van de Raad). Anderzijds kunnen sommige ongelijkheden tussen in de lidstaten geldende of overwogen algemene bepalingen de mededinging vervalsen en verstoringen veroorzaken die moeten worden opgeheven op grond van de artikelen 101 en 102 (raadpleging van de betrokken lidstaten door de Commissie; in voorkomend geval met gekwalificeerde meerderheid van stemmen vastgestelde richtlijnen van de Raad).

⁽¹⁾ PB C 2 van 6.1.1998, blz. 1.

⁽²⁾ Zie Actieplan voor de interne markt, CSE(97) 1, 4 juni 1997, tweede strategische doelstelling, eerste actie.

7. Uit nationale steunmaatregelen voortvloeiende mededingingsverstoringen vallen onder een regeling inzake voorafgaande goedkeuring van de Commissie onder toezicht van de communautaire rechter. Overeenkomstig artikel 93, lid 3, moeten dergelijke steunmaatregelen verplicht bij de Commissie worden aangemeld. De lidstaten mogen hun voorgenomen maatregelen niet tot uitvoering brengen zonder de goedkeuring van de Commissie af te wachten. De Commissie onderzoekt de verenigbaarheid van de steunmaatregelen en gaat daarbij niet af op hun vorm, maar op hun gevolgen. Zij kan beslissen dat de betrokken lidstaat de steunmaatregelen moet wijzigen of intrekken wanneer zij heeft vastgesteld dat zij onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt zijn. Wanneer de betrokken steunmaatregelen in strijd met de procedureregels reeds ten uitvoer zijn gelegd, impliceert de intrekking ervan in beginsel dat de lidstaat deze steun van de begunstigde(n) terugvoert.

B. Toepassing van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag op belastingmaatregelen

8. Volgens artikel 92, lid 1, „... , zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt”. Voor de toepassing van de communautaire regels inzake staatssteun doet het er niet toe of een maatregel van fiscale aard is, want artikel 92 is van toepassing op steunmaatregelen „in welke vorm ook”. Om als steunmaatregel te worden gekwalificeerd, moet een maatregel voldoen aan de in artikel 92 bedoelde criteria die hieronder worden toegelicht.

9. In de eerste plaats moet de maatregel de begunstigen een voordeel verschaffen dat de lasten verlicht die zij normaal moeten dragen. Een dergelijk voordeel kan worden verschaft door een vermindering van de belastingdruk voor de onderneming in verschillende vormen, met name:

- door een vermindering van de belastbare grondslag (van de algemene regels afwijkende aftrek, buitengewone of versnelde afschrijving, opnemings van reserves op de balans enz.);
- door een volledige of gedeeltelijke vermindering van het belastingbedrag (vrijstelling, belastingkrediet enz.);
- door uitstel of kwijtschelding van de belasting-schuld of een uitzonderlijke andere spreiding van de betalingen.

10. In de tweede plaats moet het voordeel door de staat worden toegekend of met staatsmiddelen worden bekostigd. Een verlies aan belastingopbrengsten komt op hetzelfde neer als het verbruik van staatsmiddelen in de vorm van fiscale uitgaven. Door lagere overheden van de lidstaten toegekende steun, valt ook onder dit criterium⁽³⁾. Voorts kan de staatsinterventie zowel door middel van wettelijke of bestuursrechtelijke fiscale bepalingen als door middel van handelingen van de belastingdienst plaatsvinden.

11. In de derde plaats moet de maatregel de mededinging en het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden. Dit criterium veronderstelt dat de begunstigde van de maatregel een economische activiteit uitoefent, ongeacht zijn juridische status of de wijze waarop hij wordt gefinancierd. Volgens vaste rechtspraak is voor de toepassing van deze bepaling de voorwaarde van ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer vervuld zodra de begunstigde onderneming een economische activiteit uitoefent die het voorwerp is van handel tussen lidstaten. Op grond van het enkele feit dat de steun de positie van deze onderneming ten opzichte van andere concurrerende ondernemingen in het intracommunautaire handelsverkeer versterkt, kan worden aangenomen dat dit handelsverkeer ongunstig is beïnvloed. Noch het relatieve belang van een steunmaatregel⁽⁴⁾, noch de bescheiden omvang van de begunstigde of zijn zeer beperkte aandeel in de communautaire markt⁽⁵⁾, en zelfs niet het feit dat deze begunstigde niet deelneemt aan de uitvoer⁽⁶⁾ of het feit dat de onderneming vrijwel haar gehele productie uitvoert naar buiten de Gemeenschap⁽⁷⁾, brengen hierin verandering.

12. Ten slotte moet de maatregel specifiek of selectief zijn, in die zin dat zij „bepaalde ondernemingen of bepaalde producties” begunstigt. Dit karakter van selectief voordeel kan zowel voortvloeien uit een uitzondering op de fiscale bepalingen van wettelijke of bestuursrechtelijke aard als uit een discretionair optreden van de belastingdienst. Het selectieve karakter van een maatregel kan evenwel worden gerechtvaardigd „door de aard of de opzet van het stelsel”⁽⁸⁾. Indien dit het geval is, wordt de maatregel niet als steunmaatregel in de zin van artikel 92, lid 1,

⁽³⁾ Arrest van het Hof van Justitie van 14 oktober 1987 in zaak 248/84 (Duitsland/Commissie), Jurisprudentie 1987, blz. 4013.

⁽⁴⁾ Met uitzondering evenwel van steunmaatregelen die voldoen aan de criteria van de „de minimis”-regel. Zie de mededeling van de Commissie in PB C 68 van 6.3.1996, blz. 9.

⁽⁵⁾ Arrest van het Hof van 14 september 1994 in de gevoegde zaken C-278/92, C-279/92 en C-280/92 (Spanje/Commissie), Jurisprudentie 1994, blz. I-4103.

⁽⁶⁾ Arrest van het Hof van 13 juli 1988 in zaak 102/87 (Frankrijk/Commissie), Jurisprudentie 1988, blz. 4067.

⁽⁷⁾ Arrest van het Hof van 21 maart 1990 in zaak C-142/87 (België/Commissie), Jurisprudentie 1990, blz. I-959.

⁽⁸⁾ Arrest van het Hof van 2 juli 1974 in zaak 173/73 (Italië/Commissie), Jurisprudentie 1974, blz. 709.

van het verdrag gekwalificeerd. Op deze verschillende aspecten wordt in de volgende onderafdelingen nader ingegaan.

Onderscheid tussen steunmaatregelen en algemene maatregelen

13. Belastingmaatregelen waarvan alle op het grondgebied van een lidstaat werkzame ondernemingen kunnen profiteren, zijn in principe algemene maatregelen. Tot dergelijke maatregelen moeten alle ondernemingen op voet van gelijkheid daadwerkelijk toegang hebben en de werkingssfeer ervan mag niet feitelijk zijn beperkt, bijvoorbeeld doordat de staat ze discretionair toekent of doordat andere elementen hun uitwerking in de praktijk beperken. Deze voorwaarde beperkt echter niet de bevoegdheid van de lidstaten voor het economische beleid te kiezen dat zij het geschiktst achten en met namen om de belastingdruk over de verschillende productiefactoren te verdelen zoals zij dat willen. Mits zij zonder onderscheid van toepassing zijn op alle ondernemingen en alle producties, vormen onderstaande maatregelen geen steunmaatregelen van de staten:

— zuiver belastingtechnische maatregelen (bv. de vaststelling van de belastingtarieven, de regels voor waardevermindering en afschrijving en de regels voor de overdracht van verliezen; bepalingen ter voorkoming van dubbele belasting of belastingontwijking);

— maatregelen die zijn gericht op een doelstelling van algemeen economisch beleid door een verlichting van de belastingdruk op bepaalde productiekosten (bv. onderzoek en ontwikkeling, milieu, opleiding, werkgelegenheid).

14. Het feit dat sommige ondernemingen of sectoren meer dan andere van een aantal van deze belastingmaatregelen profiteren, heeft niet noodzakelijk tot gevolg dat zij binnen de werkingssfeer van de mededingingsregels voor staatssteun komen te vallen. Zo hebben maatregelen ter verlichting van de belastingdruk op arbeid die voor alle ondernemingen gelden, een relatief belangrijker effect voor arbeidintensieve bedrijfstakken dan voor kapitaalintensieve bedrijfstakken, maar daarom zijn deze maatregelen nog niet noodzakelijk staatssteun. Evenzo begunstigen fiscale stimulansen voor milieu-investeringen, investeringen in onderzoek en ontwikkeling of investeringen in opleiding slechts ondernemingen die dergelijke investeringen doen, maar ook in dit geval gaat het niet noodzakelijk om staatssteun.

15. Elke maatregel die dient om de ondernemingen van een bepaalde bedrijfstak — geheel of gedeeltelijk — vrij te stellen van de lasten die voortvloeien uit de normale toepassing van het algemene stelsel, „zonder dat deze vrijstelling gerechtvaardigd is door de aard of de opzet van dit stelsel”, vormt, aldus een

arrest van het Hof van Justitie uit 1974 (*), een steunmaatregel. In dit arrest wordt bovendien vastgesteld dat „artikel 92 geen onderscheid maakt naar de oorzaken of doeleinden der bedoelde maatregelen, doch naar hun gevolgen ziet”. Voorts wordt overwogen dat het feit dat de betrokken maatregel de lasten van de ondernemingen in de betrokken sector dichter bij die van hun concurrenten in andere lidstaten brengt, niet betekent dat de maatregel geen steunmaatregel zou zijn. Dergelijke verschillen tussen belastingstelsels — die zoals hierboven vermeld onder de artikelen 100, 101 en 102 vallen — kunnen niet worden gecorrigeerd door eenzijdige maatregelen die gericht zijn op de ondernemingen die het meest te lijden hebben van de ongelijkheden tussen de belastingstelsels.

16. Bij de toepassing van artikel 92, lid 1, op een belastingmaatregel gaat het er derhalve in de eerste plaats om dat deze maatregel een uitzondering op de toepassing van het belastingstelsel ten gunste van bepaalde ondernemingen in die lidstaat behelst. Eerst moet derhalve worden vastgesteld welke algemene regeling van toepassing is. Vervolgens moet worden nagegaan of de uitzondering of differentiaties binnen die regeling gerechtvaardigd worden „door de aard of de opzet van het belastingstelsel”, dat wil zeggen of zij rechtstreeks voortvloeien uit de basis- of hoofdbeginselen van het belastingstelsel van de onderhavige lidstaat. Indien dit niet het geval is, gaat het om een steunmaatregel.

Het selectiviteits- of specificiteitscriterium

17. Uit de tot op heden door de Commissie genomen besluiten blijkt dat uitsluitend maatregelen die gelden voor het gehele grondgebied van de staat buiten het bij artikel 92, lid 1, vastgestelde specificiteitscriterium vallen. Maatregelen met een regionale of plaatselijke territoriale draagwijdte kunnen immers bepaalde ondernemingen begunstigen, behoudens de in punt 16 uiteengezette beginselen. Maatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van een regio worden door het Verdrag zelf als steunmaatregelen bestempeld. Voor dit soort steunmaatregelen voorziet artikel 92, lid 3, onder a) en c), namelijk uitdrukkelijk in mogelijkheden tot afwijkingen van het in artikel 92, lid 1, vervatte algemene beginsel van onverenigbaarheid.

18. In het Verdrag wordt duidelijk bepaald dat een maatregel die door een sectorieel specificiteit wordt gekenmerkt, onder artikel 92, lid 1, valt. Dit artikel vermeldt uitdrukkelijk de term „bepaalde producties” bij de criteria waarmee een onder het toezicht van de Commissie vallende steunmaatregel wordt gedefinieerd. Volgens vaste praktijk en rechtspraak

(*) Zie voetnoot 8.

vormt een belastingmaatregel waarvan het belangrijkste gevolg is dat een of meer bedrijvigheidssectoren worden begunstigd, een steunmaatregel. Hetzelfde geldt voor een maatregel die uitsluitend uitgevoerde nationale producten begunstigt⁽¹⁰⁾. Ook heeft de Commissie een maatregel die gericht was op alle aan de internationale concurrentie onderworpen sectoren, als steunmaatregel aangemerkt⁽¹¹⁾. Een afwijking van het basistarief van de vennootschapsbelasting voor een heel segment van de economie vormt derhalve, behalve in enkele gevallen⁽¹²⁾, een steunmaatregel, zoals de Commissie heeft bepaald voor een maatregel betreffende de gehele verwerkende sector⁽¹³⁾.

19. In verscheidene lidstaten zijn afwijkende belastingregels van toepassing al naar gelang van het statuut van de ondernemingen. Sommige overheidsondernemingen zijn bijvoorbeeld vrijgesteld van plaatselijke belastingen of van vennootschapsbelastingen. Dergelijke regels, die ondernemingen bevoordelen die de rechtsvorm van een overheidsonderneming hebben en een economische activiteit uitoefenen, kunnen steunmaatregelen in de zin van artikel 92 van het Verdrag zijn.
20. Sommige belastingvoordelen gelden soms uitsluitend voor bepaalde vormen van ondernemingen, bepaalde functies van ondernemingen (binnen een groep verleende diensten, bemiddeling of coördinatie) of bepaalde soorten producties. Indien dergelijke belastingvoordelen bepaalde ondernemingen of bepaalde producties begunstigen, kunnen zij staatssteun in de zin van artikel 92, lid 1, zijn.

Discretionair optreden van de overheid

21. Het discretionaire optreden van sommige belastingdiensten kan ook aanleiding geven tot maatregelen die binnen de werkingssfeer van artikel 92 vallen. Het Hof van Justitie erkent dat de behandeling van economische actoren op discretionaire basis inderdaad aan de individuele toepassing van een algemene maatregel de hoedanigheid van een selectieve maatregel kan verlenen, met name wanneer de discretionaire bevoegdheid wordt uitgeoefend buiten het ka-

der van enkel en alleen het beheer van de belastingopbrengsten volgens objectieve criteria⁽¹⁴⁾.

22. In de dagelijkse praktijk moeten de belastingregels weliswaar worden geïnterpreteerd, maar zij mogen geen discretionaire behandeling van ondernemingen mogelijk maken. In principe geeft elke administratieve beslissing die van de algemeen toepasselijke belastingregels afwijkt om individuele ondernemingen te begunstigen, aanleiding tot het vermoeden dat het om een steunmaatregel gaat, en moet zij in detail worden geanalyseerd. Voorzover „administratieve beslissingen” procedures zijn die dienen om enkel een interpretatie van de algemene regels te geven, geven zij in principe geen aanleiding tot het vermoeden dat het een steunmaatregel betreft. De ondoorzichtigheid van de beslissingen van overheidsdiensten en de manoeuvreerruimte waarover zij soms kunnen beschikken, doen echter vermoeden dat dit in sommige gevallen toch het gevolg ervan is. Dit belemmert de lidstaten niet in hun mogelijkheden hun belastingplichtigen rechtszekerheid en voorspelbaarheid te verschaffen aangaande de toepassing van de algemene belastingregels.

Rechtvaardiging van een afwijking door „de aard of de opzet van het stelsel”

23. Het feit dat sommige maatregelen differentieel van aard zijn, betekent niet noodzakelijk dat zij als steunmaatregelen moeten worden beschouwd. Dit geldt voor maatregelen die door hun economische rationaliteit noodzakelijk of functioneel voor de doeltreffendheid van het belastingstelsel zijn⁽¹⁵⁾. Het is echter de taak van de lidstaat een dergelijke rechtvaardiging aan te voeren.
24. De progressiviteit van de inkomsten- of de vennootschapsbelasting wordt gerechtvaardigd door de herverdelende functie van de belasting. De berekening van de afschrijvingen van de activa en de voorraadwaarderingmethoden variëren van lidstaat tot lidstaat, maar dergelijke methoden kunnen inherent zijn aan het betrokken belastingstelsel. Evenzo kan de wijze waarop de invordering van belastingsschulden is geregeld, van lidstaat tot lidstaat verschillen. Sommige voorwaarden ten slotte kunnen worden gerechtvaardigd door objectieve verschillen tussen de belastingplichtigen. Wanneer de belastingadministratie daarentegen naar eigen inzicht per onderneming of per sector verschillende afschrijvingsperiodes of verschillende waarderingmethoden kan vaststellen, moet aan een steunmaatregel worden gedacht. Dit

⁽¹⁰⁾ Arrest van het Hof van 10 december 1969 in de gevoegde zaken 6-69 en 11-69 (Commissie/Frankrijk), Jurisprudentie 1969, blz. 561.

⁽¹¹⁾ Beschikking 97/239/EG van de Commissie in de zaak „Maribel bis/ter” (PB L 95 van 10.4.1997, blz. 25) (thans sub judge, zaak C-75/97).

⁽¹²⁾ In het bijzonder landbouw en visserij, zie punt 27.

⁽¹³⁾ Beschikking van de Commissie van 22 juli 1998 in de zaak „Irish Corporation Tax” (SG(98) D/7209), nog niet gepubliceerd.

⁽¹⁴⁾ Arrest van het Hof van 26 september 1996 in zaak C-241/94 (Frankrijk/Commissie (Kimberly Clark Sopalin)), Jurisprudentie 1996, blz. I-4551.

⁽¹⁵⁾ Beschikking 96/369/EG van de Commissie van 13 maart 1996 betreffende een fiscale steunmaatregel in de vorm van een afschrijvingsregeling ten behoeve van de Duitse luchtvaartmaatschappijen (PB L 146 van 20.6.1996, blz. 42).

is ook het geval wanneer de belastingadministratie belastingschulden van geval tot geval behandelt met een ander doel voor ogen dan om de invordering van de schulden van de desbetreffende onderneming zo goed mogelijk te laten verlopen.

25. Het spreekt vanzelf dat geen vennootschapsbelasting kan worden geheven indien geen winst wordt gemaakt. Aldus kan door de aard van het belastingstelsel worden gerechtvaardigd dat ondernemingen zonder winst oogmerk, zoals stichtingen of verenigingen, individueel van de vennootschapsbelasting zijn vrijgesteld indien zij daadwerkelijk geen winst kunnen maken. Bovendien kan ook door de aard van het belastingstelsel worden gerechtvaardigd dat de belastingheffing over winst van coöperaties die al hun winst aan hun leden uitkeren, niet bij de coöperatie geschiedt indien de belasting bij hun leden wordt geheven.
26. Onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds de doelstellingen van een welbepaald belastingstelsel die buiten dat stelsel zijn gelegen — met name sociale of regionale doelstellingen — en anderzijds de doelstellingen die inherent zijn aan het belastingstelsel zelf. De bestaansreden van het belastingstelsel is de inning van ontvangsten ter financiering van de staatsuitgaven. Elke onderneming wordt geacht de belasting eenmaal te betalen. Het is derhalve inherent aan de opzet van het belastingstelsel dat de belastingen die zijn betaald aan de staat waar zich de fiscale woonplaats van de onderneming bevindt, in aanmerking worden genomen. Sommige uitzonderingen op de belastingregels zijn daarentegen moeilijk door de opzet van het belastingstelsel te rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer niet in het betrokken land gevestigde ondernemingen een gunstigere behandeling krijgen dan ondernemingen waarvoor dit wel het geval is, of wanneer belastingvoordelen worden toegekend aan het hoofdkantoor of aan ondernemingen die bepaalde (bijvoorbeeld financiële) diensten binnen een groep verlenen.
27. Specifieke bepalingen die geen discretionaire elementen bevatten, bijvoorbeeld bepalingen die het mogelijk maken de belasting op forfaitaire grondslag vast te stellen (bijvoorbeeld in de landbouw- of de visserijsector), kunnen worden gerechtvaardigd door de aard en de opzet van het stelsel wanneer zij met name rekening houden met bijzondere vereisten op het gebied van de boekhouding of met het belang van de grond bij activa die kenmerkend zijn voor bepaalde sectoren; dergelijke bepalingen vormen derhalve geen steunmaatregelen. Voorts is de redenering die ten grondslag ligt aan bepaalde specifieke bepalingen op het gebied van de belastingen voor kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van kleine landbouwbedrijven⁽¹⁶⁾, vergelijkbaar met die welke ten grondslag ligt aan de progressiviteit van een belastingschaal.

⁽¹⁶⁾ Landbouwbedrijven met niet meer dan tien arbeidsjaareenheden.

C. Verenigbaarheid van nationale steunmaatregelen in fiscale vorm met de gemeenschappelijke markt

28. Wanneer een belastingmaatregel een steunmaatregel vormt die onder artikel 92, lid 1, valt, kan hij niettemin, evenals steunmaatregelen in een andere vorm, in aanmerking komen voor één van de afwijkingen van het beginsel van onverenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt waarin de leden 2 en 3 van dit artikel voorzien. Wanneer de begunstigde — ongeacht of het gaat om een particuliere onderneming of een overheidsonderneming — door de staat is belast met het beheer van diensten van algemeen economisch belang, kan de steunmaatregel ook in aanmerking komen voor het bepaalde in artikel 90 van het Verdrag⁽¹⁷⁾.
29. De Commissie kan echter geen steunmaatregelen goedkeuren die in strijd zijn met de regels van het Verdrag, met name die betreffende het verbod van fiscale discriminatie en het recht van vestiging, of met de bepalingen van het afgeleide recht op belastinggebied⁽¹⁸⁾. Tegen dergelijke aspecten van steun kan tegelijkertijd een afzonderlijke procedure op grond van artikel 169 worden ingeleid. Volgens de rechtspraak moeten de uitvoeringsvoorschriften van een steunmaatregel, welke onverbreekelijk verbonden zijn met het doel van die steunmaatregel en in strijd zijn met andere Verdragsbepalingen dan de artikelen 92 en 93, evenwel worden onderzocht via de procedure van artikel 93 in het kader van een algemeen onderzoek naar de verenigbaarheid of de onverenigbaarheid van de steunmaatregel.
30. De kwalificatie van een maatregel als schadelijke belastingmaatregel uit hoofde van de gedragscode is niet van invloed op de eventuele kwalificatie van die maatregel als steunmaatregel. Daarentegen zal bij het onderzoek van de verenigbaarheid van fiscale steunmaatregelen met de gemeenschappelijke markt onder andere rekening moeten worden gehouden met de gevolgen van die steunmaatregelen die bij toepassing van de gedragscode duidelijk zullen worden.
31. Wanneer fiscale steun wordt toegekend om ondernemingen ertoe aan te zetten welbepaalde projecten (met name investeringsprojecten) te beginnen en de intensiteit ervan beperkt is in verhouding tot de kosten van de uitvoering van dat project, verschilt deze steun niet van een subsidie en kan hij dezelfde behandeling krijgen. In het kader van een dergelijke steunverlening moeten echter voldoende doorzich-

⁽¹⁷⁾ Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 27 februari 1997 in zaak T-106/95 (FFSA et al./Commissie), Jurisprudentie 1997, blz. II-229. Beschikking van het Hof van 25 maart 1998 in zaak C-174/97 P, Jurisprudentie 1998, blz. I-1303.

⁽¹⁸⁾ Arrest van het Hof van 22 maart 1977 in zaak 74-76 (Iannelli en Volpi/Meroni), Jurisprudentie 1977, blz. 557. Zie ook de arresten van het Hof van 21 mei 1980 in zaak 73/79 (Sovraprezzo), Jurisprudentie 1980, blz. 1533, van het Gerecht van 18 september 1995 in zaak T-49/93 (SIDE), Jurisprudentie 1995, blz. II-2501, van het Hof en van 27 mei 1981 in de gevoegde zaken 142/80 en 143/80 (Salengo), Jurisprudentie 1981, blz. 1413.

tige regels worden opgesteld, zodat met name het genoten voordeel kan worden gekwantificeerd.

32. Meestal echter hebben de bepalingen tot belastingverlichting een permanent karakter: zij zijn niet gebonden aan de uitvoering van specifieke projecten en verminderen de lopende uitgaven van de onderneming zonder dat in het kader van het voorafgaande onderzoek door de Commissie de juiste omvang van de belastingverlichting kan worden bepaald. Dergelijke maatregelen vormen „bedrijfssteun”. Bedrijfssteun is in principe verboden. De Commissie staat deze steunvorm thans slechts bij wijze van uitzondering en onder bepaalde voorwaarden toe, bijvoorbeeld in de scheepsbouw, en in het geval van sommige steunmaatregelen ter bescherming van het milieu⁽¹⁹⁾, alsmede in streken die in aanmerking komen voor de afwijking van artikel 92, lid 3, onder a), waaronder ultraperifere regio's, op voorwaarde dat deze steun naar behoren wordt gemotiveerd en dat het niveau ervan evenredig is aan de te compenseren handicaps⁽²⁰⁾. De steun moet in beginsel met uitzondering van de twee hierna vermelde categorieën steunmaatregelen degressief en in de tijd beperkt zijn. Thans kan bedrijfssteun ook worden toegestaan in de vorm van steun voor het vervoer in ultraperifere regio's en in sommige zeer dun bevolkte en zeer moeilijk toegankelijke gebieden in Scandinavië. Bedrijfssteun mag niet worden toegestaan wanneer het gaat om steun voor uitvoer tussen lidstaten. Op nationale steunmaatregelen ten gunste van het zeevervoer zijn de specifieke regels voor deze sector van toepassing⁽²¹⁾.
33. Om door de Commissie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te kunnen worden geacht, moeten steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van bepaalde regio's „in verhouding staan tot de beoogde doelstelling en doelgericht zijn”. Volgens de criteria ter beoordeling van regionale steunmaatregelen kan bij de beoordeling van fiscale steunmaatregelen rekening worden gehouden met eventuele andere gevolgen van deze steunmaatregelen, in het bijzonder die effecten die bij toepassing van de gedragscode duidelijk zullen worden. Alvorens een afwijking op grond van regionale criteria toe te staan, moet de Commissie zich er immers met name van vergewissen dat de betrokken maatregelen:
- bijdragen tot de regionale ontwikkeling en te maken hebben met activiteiten die een plaatselijk effect hebben. De vestiging van offshoreactiviteiten draagt normaal niet voldoende bij tot de ondersteuning van de plaatselijke economie voorzover de externe effecten ervan op de plaatselijke economie gering zijn;

- betrekking hebben op reële regionale nadelen. Men kan zich afvragen of er reële regionale nadelen bestaan voor activiteiten waarvoor de extra kosten nauwelijks meetellen, zoals bijvoorbeeld de extra kosten voor vervoer bij activiteiten op financieel gebied die belastingontwijking in de hand werken;
- worden onderzocht in een communautaire context⁽²²⁾. De Commissie moet in dit verband de negatieve gevolgen in aanmerking nemen die dergelijke maatregelen voor andere lidstaten kunnen hebben.

D. Procedures

34. Volgens artikel 93, lid 3, moeten de lidstaten de Commissie op de hoogte brengen van elk „voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen” en kunnen zij deze voornemens niet tot uitvoering brengen zonder de voorafgaande goedkeuring van de Commissie. Deze procedure geldt voor alle steunmaatregelen, ook voor die van fiscale aard.
35. Wanneer de Commissie vaststelt dat een nationale steunmaatregel die in strijd met dit voorschrift tot uitvoering is gebracht, voor geen enkele van de bij het Verdrag vastgestelde afwijkingen in aanmerking komt en derhalve onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is, eist zij dat de lidstaat de steun terugvordert, tenzij deze eis strijdig zou zijn met een fundamenteel beginsel van het Gemeenschapsrecht, met name het gewettigde vertrouwen dat men in de houding van de Commissie moet kunnen stellen. In het geval van een fiscale steunmaatregel wordt het terug te vorderen bedrag berekend op grond van een vergelijking tussen de werkelijk betaalde belasting en de belasting die volgens de algemeen toepasselijke regel had moeten worden betaald. Dit basisbedrag wordt vermeerderd met rente. De toe te passen rentevoet komt overeen met de rentevoet die wordt gehanteerd voor de berekening van het subsidie-equivalent in het kader van de regionale steun.
36. Uit hoofde van artikel 93, lid 1, onderwerpt de Commissie tezamen met de lidstaten de in die staten bestaande steunregelingen aan een voortdurend onderzoek. Dit onderzoek vindt ook plaats voor de nationale steunmaatregelen van fiscale aard. Om dit onderzoek mogelijk te maken, moeten de lidstaten elk jaar aan de Commissie verslag uitbrengen over hun bestaande steunregelingen. In het geval van belastingverlichtingen of gedeeltelijke of volledige belastingvrijstellingen moeten de verslagen een raming van de gederfde begrotingsontvangsten bevatten. Naar aanleiding van dit onderzoek kan de Commissie, zo zij van mening is dat de regeling niet of niet

⁽¹⁹⁾ Communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu (PB C 72 van 10.3.1994, blz. 3).

⁽²⁰⁾ Richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen (PB C 74 van 10.3.1998, blz. 9).

⁽²¹⁾ Communautaire richtsnoeren betreffende overheidssteun voor het zeevervoer (PB C 205 van 5.7.1997, blz. 5).

⁽²²⁾ Arrest van het Hof van 17 september 1980 in zaak 730/79 (Philip Morris/Commissie), Jurisprudentie 1980, blz. 2671.

meer verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, de lidstaat voorstellen er wijzigingen in aan te brengen of haar af te schaffen.

E. Toepassing

37. Op grond van de in deze mededeling beschreven beleidslijnen en vanaf de bekendmaking ervan zal de Commissie overgaan tot een onderzoek van de voorgenomen fiscale steunmaatregelen die bij haar wor-

den aangemeld en van de fiscale steunmaatregelen die in de lidstaten onwettig ten uitvoer zijn gelegd, en voorts tot een heronderzoek van de bestaande regelingen. Deze mededeling is indicatief en niet limitatief. Voor elk concreet geval zal de Commissie rekening houden met alle specifieke omstandigheden.

38. Twee jaar na de bekendmaking van deze mededeling zal de Commissie de toepassing ervan opnieuw onderzoeken.

Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie

(Zaak nr. IV/M.1202 — Renault/Iveco)

(98/C 384/04)

(Voor de EER relevante tekst)

Op 22 oktober 1998 heeft de Commissie besloten zich niet te verzetten tegen bovengenoemde aangemelde concentratie en deze verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te verklaren. Deze beschikking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder b), van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad. De volledige tekst van de beschikking is enkel beschikbaar in het Frans en zal openbaar gemaakt worden na verwijdering van alle zakengeheimen. De tekst zal verkrijgbaar zijn:

- op papier bij de verkooppunten van het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (zie lijst op de laatste omslagzijde);
- in elektronische vorm in de „CFR”-versie van de Celex-database, onder documentnummer 398M1202. Celex is het geautomatiseerde documentatiesysteem van het Europees Gemeenschapsrecht. Voor verdere informatie in verband met abonnementen, gelieve contact op te nemen met:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Telefoon (352) 29 29-42455, fax (352) 29 29-42763.

Intrekking van een aanmelding van een concentratie

(Zaak nr. IV/M.1246 — LHZ/Carl Zeiss)

(98/C 384/05)

(Voor de EER relevante tekst)

Op 24 september ontving de Europese Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie betreffende LH Systems en Carl Zeiss Stiftung. Op 1 december 1998 hebben de aangemelde partijen de Commissie ervan in kennis gesteld dat zij deze aanmelding introkken.

Voorafgaande aanmelding van een concentratie
(Zaak nr. IV/M.1370 — Peugeot/Credipar)

(98/C 384/06)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Op 1 december 1998 ontving de Commissie een aanmelding van een beoogde concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1310/97 ⁽²⁾, waarin is medegedeeld dat de onderneming Peugeot SA in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de genoemde verordening door de aankoop van aandelen volledig zeggenschap verkrijgt over de onderneming Credipar, een gezamenlijke onderneming waarover Peugeot SA 50/50 zeggenschap had met Sovac (General Electric Company).

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

- Peugeot SA: fabricage van auto's, autoruitrustingen, financiering van voertuigen
- Credipar: krediet, leasing, beheer van leasing van auto's doorheen het Peugeot en Citroën-netwerk.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EEG) nr. 4064/89 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden.

4. De Commissie verzoekt belanghebbende derden haar hun eventuele opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per fax ((32-2) 296 43 01 of 296 72 44) of per post, onder vermelding van referentie IV/M.1370 — Peugeot/Credipar, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie (DG IV)
Directoraat B — Task Force Fusiecontrole
Kortenberglaan 150
B-1040 Brussel.

⁽¹⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 1. Verordening gerectificeerd in PB L 257 van 21.9.1990, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 180 van 9.7.1997, blz. 1. Verordening gerectificeerd in PB L 40 van 13.2.1998, blz. 17.

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

C 49/98 (ex NN 75/98 en NN 164/97)

Italië

(98/C 384/07)

(Voor de EER relevante tekst)

(Artikelen 92 tot en met 94 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap)

Mededeling van de Commissie overeenkomstig artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag aan de overige lidstaten en andere belanghebbenden betreffende diverse wetten houdende maatregelen ten behoeve van de werkgelegenheid

Bij onderstaand schrijven heeft de Commissie de Italiaanse regering in kennis gesteld van haar besluit de procedure van artikel 93, lid 2, in te leiden.

„I

1. Op 7 mei 1997 hebben de Italiaanse autoriteiten bij schrijven nr. 3081 van hun Permanente Vertegenwoordiging overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag een ontwerp van wet (nr. 196/97) houdende maatregelen inzake werkgelegenheid aangemeld. Daar het om een wetsontwerp ging, is dit ingeschreven in het register van aangemelde steunmaatregelen, onder nr. N 338/97. Bij schrijven nr. 52270 van 4 juni 1997 heeft de Commissie om aanvullende inlichtingen verzocht; de Italiaanse autoriteiten hebben op dit verzoek geantwoord bij schrijven van de minister-president d.d. 11 september 1997 en bij schrijven nr. 7224 van de Permanente Vertegenwoordiging van Italië d.d. 28 oktober 1997. Op basis van deze inlichtingen is het onderzoek uitgebreid tot andere met dit pakket verband houdende steunregelingen. Het betreft de wetten nrs. 863/84, 407/90, 169/91 en 451/94, die de leer- en werkervaringsovereenkomsten regelen. Deze steunmaatregelen zijn reeds ten uitvoer gelegd en zijn bijgevolg ingeschreven in het register van niet-aangemelde steunmaatregelen, onder nr. NN 164/97.
2. Het onderzoek van het dossier is aangevuld met verdere correspondentie en met bijeenkomsten. Wat de Commissie betreft, gaat het om de brieven nr. 55050 van 6 november 1997 en nr. 51980 van 11 mei 1998; de Italiaanse autoriteiten hebben de brieven nr. 2476 van 10 april 1998 en nr. 3656 van 5 juni 1998 gezonden. De bijeenkomsten hebben in Rome plaatsgevonden op 27 november 1997, 3 maart 1998 en 8 april 1998.
3. Wet nr. 196/97 omvat diverse regelingen, met name:
 - in artikel 13.4: steun voor arbeidsduurvermindering;

- in artikel 14.1: steun voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en ambachtelijke ondernemingen die onderzoekers in dienst nemen;
- in artikel 14.2: bepalingen inzake de tijdelijke detachering van onderzoekers uit overheidsbedrijven aan kleine en middelgrote ondernemingen die daarom verzoeken;
- in artikel 23: wijzigingen van eerdere bepalingen inzake bijdragen en vergoedingen; en
- in artikel 25.2: de oprichting van een garantiefonds voor de steun die wordt toegekend op basis van de wet ten behoeve van jonge ondernemers (wet nr. 95/95).

4. De Italiaanse autoriteiten hebben verklaard dat deze regelingen nog niet worden toegepast, omdat nog geen uitvoeringsbepalingen zijn goedgekeurd. Zij hebben toegezegd deze uitvoeringsbepalingen in het ontwerpstadium aan te melden, zodra ze beschikbaar zijn. Bijgevolg wordt de beoordeling van deze regelingen opgeschort en zal de Commissie zich hierover pas uitspreken wanneer zij over alle gegevens beschikt die nodig zijn om ze op hun verenigbaarheid met de communautaire mededingingsregels te toetsen.

5. Wet nr. 196/97 omvat voorts de volgende bepalingen:
 - in artikel 15: steun voor de omzetting van leer- en werkervaringsovereenkomsten in overeenkomsten van bepaalde duur; en
 - in artikel 26: steun voor stageplaatsen („borse di lavoro”).

Deze bepalingen, die rechtstreeks van toepassing zijn, zijn overgebracht naar het register van niet-aangemelde steunmaatregelen, waar zij onder nr. NN 75/98 zijn ingeschreven.

6. Onderhavig besluit heeft betrekking op de volgende steunmaatregelen:
 - steunmaatregel NN 164/97: leer- en werkervaringsovereenkomsten, zoals geregeld in de wetten nrs. 863/84, 407/90, 169/91 en 451/94;

- de in artikel 8.9 van wet nr. 407/90 vastgestelde steunmaatregelen voor de indienstneming van langdurig werklozen; en
- steunmaatregel NN 75/98: steun voor de omzetting van leer- en werkervaringsovereenkomsten in overeenkomsten van onbepaalde duur in de zin van artikel 15 van wet nr. 196/97 en steun voor stageplaatsen in de zin van artikel 26 van wet nr. 196/97.

II

7. LEER- EN WERKERVARINGSOVEREENKOMSTEN

- 7.1. De leer- en werkervaringsovereenkomst („contratto di formazione e lavoro”, hierna „CFL”) werd ingevoerd in 1984 bij wet nr. 863/84. Het ging om overeenkomsten van bepaalde duur, die een opleidingsperiode omvatten, met het oog op de indienstneming van werklozen niet ouder dan 29 jaar. Indienstneming op basis van dit soort overeenkomsten kwamen gedurende een periode van twee jaar in aanmerking voor een vrijstelling van de door de werkgever verschuldigde socialezekerheidsbijdragen. Deze vermindering werd op het hele nationale grondgebied algemeen, automatisch, zonder onderscheid en eenvormig toegepast.
- 7.2. De toepassingsvoorwaarden voor dit soort overeenkomsten werden in 1990 gewijzigd bij wet nr. 407/90 (invoering van regionale verschillen voor de steun), en later bij wet nr. 169/91 (verhoging van de maximumleeftijd van de in dienst te nemen werknemers tot 32 jaar) en bij wet nr. 451/94 (invoering van een tot één jaar beperkte CFL en vaststelling van het minimumaantal uren opleiding dat moet worden verstrekt).
- 7.3. Ingevolge deze wetten is de CFL nu een overeenkomst van bepaalde duur voor de indienstneming van jongeren die tussen 16 en 32 jaar oud zijn. Deze leeftijdsgrens kan door de regionale autoriteiten naar goedgevonden worden opgetrokken. Er bestaan twee soorten CFL's:
1. het eerste type betreft werkzaamheden waarvoor een hoog opleidingsniveau vereist is. Deze overeenkomst heeft een duur van maximaal 24 maanden en tijdens de duur van de overeenkomst moet voorzien worden in minstens 80-130 uur opleiding, te verstrekken op de plaats van arbeid;
 2. het tweede type betreft werkzaamheden waarvoor een minder hoog opleidingsniveau vereist is. De overeenkomst mag een looptijd van maximaal twaalf maanden hebben en moet een opleiding van 20 uur omvatten.
- 7.4. Het voornaamste kenmerk van de CFL is dat moet worden voorzien in een opleidingsprogramma waardoor de werknemer specifieke be-

roepservaring verwerft. De opleidingsprogramma's worden normaliter uitgewerkt door consortia van ondernemingen of door bedrijfsverenigingen en worden goedgekeurd door het arbeidsbureau, dat tot taak heeft na te gaan of de werknemer tijdens de opleiding de vereiste vorming heeft gekregen.

- 7.5. Indienstneming op basis van een CFL komen in aanmerking voor verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen. Voor de duur van de overeenkomst gelden de volgende verminderingen:
- 25 % van de normaliter verschuldigde bijdragen voor ondernemingen die gevestigd zijn in regio's buiten de Mezzogiorno;
 - 40 % voor in regio's buiten de Mezzogiorno gevestigde ondernemingen uit de sectoren handel en toerisme met minder dan 15 werknemers; en
 - een volledige vrijstelling voor ambachtelijke ondernemingen en voor ondernemingen in gebieden met een werkloosheidsgraad die hoger is dan het nationaal gemiddelde.
- 7.6. Om voor deze verminderingen in aanmerking te komen, mogen de werkgevers in de voorafgaande twaalf maanden geen personeelsinkrimpingen hebben doorgevoerd, behalve wanneer het de indienstneming van werknemers met een andere opleiding betreft. Om deze voordelen te kunnen genieten moet bovendien minstens 60 % van de werknemers van wie de CFL in de voorgaande 24 maanden is verstrekt, (met een overeenkomst van onbepaalde duur) in dienst worden gehouden.
- 7.7. Wat de CFL van het tweede type (looptijd één jaar) betreft, is de toekenning van deze voordelen bovendien afhankelijk van de omzetting van deze overeenkomst in een overeenkomst van onbepaalde duur. De verminderingen worden pas na deze omzetting van kracht, voor een periode gelijk aan de duur van de CFL.
- 7.8. De Italiaanse autoriteiten stellen dat het hier gaat om een steunregeling ten behoeve van de werkgelegenheid voor jongeren. Volgens hen vertoont de Italiaanse markt bijzondere kenmerken waardoor het aangewezen is de algemeen voor deze categorie geldende leeftijdsgrens — 25 jaar — op te trekken tot 32 jaar.
- 7.9. De niet-aanmelding van deze regeling overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het Verdrag heeft de Italiaanse regering als volgt gerechtvaardigd. De niet-aanmelding zou volgens haar te verklaren zijn door het hybride karakter van de maatregel, die een element „opleiding” omvat, waardoor de aanmeldingsverplichting niet voor de hand lag. Tenslotte is zij van oordeel dat, wil men een gelijke behandeling garanderen, het niet redelijk is deze regeling thans te willen toetsen aan voorschriften die strikter zijn dan hetgeen toentertijd bij de Commissie gangbaar was.

- 7.10. Jaarlijks wordt voor deze maatregel een bedrag uitgetrokken van circa 8 000 miljard ITL (circa 4 100 miljard ECU).
8. OMZETTING VAN CFL's IN OVEREENKOMSTEN VAN ONBEPAALEN DUUR
- 8.1. Overeenkomstig artikel 15 van wet nr. 196/97 komen ondernemingen uit gebieden van doelstelling 1 die CFL's van het eerste type (twee jaar) na afloop omzetten in overeenkomsten van onbepaalde duur, in aanmerking voor een vrijstelling van de socialezekerheidsbijdragen gedurende een periode van nog eens één jaar. Er is voorzien in de verplichting de ontvangen steun terug te betalen wanneer de werknemer ontslagen wordt tijdens de twaalf maanden na het einde van de periode waarin de steun werd verleend.
- 8.2. Voor deze steunmaatregel werd 50 miljard ITL (circa 26 miljoen ECU) uitgetrokken in 1997, 75 miljard ITL (circa 37 miljoen ECU) in 1998 en 100 miljard ITL (circa 52 miljoen ECU) voor 1999 en 2000.
9. STAGEPLAATSEN
- 9.1. Overeenkomstig artikel 26 van wet nr. 196/97 kunnen ondernemingen met maximaal 100 werknemers en gevestigd in gebieden met een werkloosheidspercentage dat hoger ligt dan het nationaal gemiddelde (Sicilië, Sardinië, Calabrië, Basilicata en Campanië (zones ex artikel 92, lid 3, onder a)), Molise en de Abruzzes en de steden Massa Carrara, Viterbo, Latina, Frosinone (zones ex artikel 92, lid 3, onder c)) en Rome), in het kader van de regeling stageplaatsen jonge werkløzen in dienst nemen voor een periode van twaalf maanden. De ondernemingen moeten behoren tot de volgende sectoren: handel, reparatie, be- en verwerkende industrie, hotels en restaurants, transport, financiën, verhuur, informatica, onderzoek en vrije beroepen.
- 9.2. Kandidaten voor deze stageplaatsen moeten minstens 30 maanden werkloos zijn en tussen 21 en 31 jaar oud zijn. De kandidaten ontvangen van de staat een „werkbeurs” van 400 ECU per maand. Zij mogen niet meer dan 20 uur per week in de betrokken onderneming werken.
- 9.3. De onderneming moet de stagiair(e)s opleiden, zelf hun verzekering betalen en de betrokkenen een opleiding van minstens 40 uur verstrekken, van theoretische en algemene aard (arbeidswetgeving en ongevallenpreventie). Ondernemingen die in de twaalf voorafgaande maanden personeel hebben ontslagen, kunnen op deze stagereregeling geen aanspraak maken. Er mogen geen stagiair(e)s worden aangenomen om de plaats in te nemen van werknemers die reeds bij de onderneming in dienst zijn.
- 9.4. Jongeren met een stageplaats moeten worden aangenomen voor extra arbeidsplaatsen ten opzichte van het gemiddelde aantal werknemers in de laatste twaalf maanden. Bij de berekening van het aantal werknemers van de onderneming mogen de werknemers met een overeenkomst van bepaalde duur niet worden meegeteld.
- 9.5. De ondernemingen die na afloop van de werkervaringsstage de betrokkenen in dienst nemen met een overeenkomst van onbepaalde duur, ontvangen steun in de vorm van een verlaging van de socialezekerheidsbijdragen. De verlaging bedraagt 50 % van de normale bijdragen gedurende 36 maanden. Voor ondernemingen die gevestigd zijn in de gebieden die behoren tot de Mezzogiorno⁽¹⁾, geldt een volledige vrijstelling gedurende 36 maanden.
- De steun bedraagt gemiddeld 21 miljoen ITL (circa 11 000 ECU) per persoon in de Mezzogiorno 10,5 miljoen ITL (circa 6 000 ECU) in de overige gebieden.
- 9.6. Voor deze maatregel is 300 miljard ITL (circa 160 miljoen ECU) uitgetrokken voor 1997 en 700 miljard ITL (circa 365 miljoen ECU) voor 1998.
10. STEUN VOOR DE INDIENSTNEMING VAN LANGDURIG WERKLOZEN
- 10.1. Ingevolge artikel 8, lid 9, van wet nr. 407/90 krijgen ondernemingen die langdurig werklozen (minstens 24 maanden) of personen die al minstens twee jaar een uitkering wegens technische werkloosheid (van de „Cassa integrazione guadagni”) ontvangen, aannemen, steun in de vorm van de volgende verlaging van de socialezekerheidsbijdragen:
- voor ondernemingen in de Mezzogiorno⁽¹⁾ een volledige vrijstelling van de socialezekerheidsbijdragen gedurende 36 maanden;
 - voor ondernemingen in de overige Italiaanse regio's een vermindering met 50 % van de bijdragen gedurende 36 maanden.
- 10.2. Deze steun wordt enkel toegekend mits de onderneming in de twaalf maanden vóór de indienstneming geen werknemers heeft ontslagen.
- De vermindering bedraagt gemiddeld 21 miljoen ITL (circa 11 000 ECU) per persoon in de Mezzogiorno en 10,5 miljoen ITL (circa 6 000 ECU) in de overige regio's.

⁽¹⁾ De omschrijving van de Mezzogiorno beantwoordt in dit geval aan die van doelstelling 1.

III

11. LEER- EN WERKERVARINGSOVEREENKOMSTEN
- 11.1. De bij wet nr. 863/84 vastgestelde regeling inzake leer- en werkervaringsovereenkomsten vormde geen steunmaatregel in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag, maar een algemene maatregel. De voordelen werden namelijk aan alle ondernemingen toegekend, op eenvormige, automatische, niet-discriminerende wijze en op basis van objectieve criteria.
- 11.2. Door de in 1990 bij wet nr. 407/90 ingevoerde aanpassingen van deze regeling is de aard hiervan gewijzigd. Ingevolge de nieuwe bepalingen variëren de verminderingen naar gelang van de vestigingsplaats van de begunstigde onderneming en de sector waartoe zij behoort. Bijgevolg genieten sommige ondernemingen grotere verminderingen dan deze die aan concurrerende ondernemingen worden toegekend.
- 11.3. De selectieve verminderingen, die bepaalde ondernemingen bevoordelen ten opzichte van andere ondernemingen uit dezelfde lidstaat, vormen — ongeacht of de selectiviteit speelt op het niveau van de onderneming, de regio of de sector — ten belope van het verschil tussen de hogere en de lagere vermindering overheidssteun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag, waardoor de concurrentie wordt verstoord en het gevaar bestaat dat het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig wordt beïnvloed.
- 11.4. Voor de hogere vermindering komen slechts ondernemingen in bepaalde Italiaanse regio's in aanmerking. Deze ondernemingen worden dus bevoordeeld ten opzichte van ondernemingen in andere regio's, waarvoor deze hogere vermindering niet geldt.
- 11.5. Door deze steun wordt de concurrentie vervalst, omdat de financiële positie en de mogelijkheden van de begunstigde ondernemingen worden versterkt ten opzichte van die van hun concurrenten die geen steun genieten. In zoverre deze gevolgen ook merkbaar zijn in het intracommunautaire handelsverkeer, heeft de steun ook daarop een ongunstige invloed.
- 11.6. Meer bepaald vervalst deze steun de concurrentie en beïnvloedt hij het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig, wanneer de begunstigde ondernemingen een deel van hun productie uitvoeren naar andere lidstaten; hetzelfde geldt echter ook wanneer die ondernemingen niet exporteren, omdat de binnenlandse productie wordt begunstigd doordat de steun de kansen van ondernemingen uit andere lidstaten vermindert om hun producten uit te voeren naar de Italiaanse markt⁽²⁾.
- 11.7. Om deze redenen zijn de onderzochte maatregelen in beginsel strijdig met artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag en artikel 62, lid 1, van de EER-Overeenkomst, en kunnen zij enkel als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden aangemerkt wanneer zij voldoen aan een van de afwijkingsbepalingen in genoemde verdragen.
- 11.8. Formeel gezien had de regeling overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag in het ontwerp stadium bij de Commissie moeten worden aangemeld. Bij gebreke van deze aanmelding door de Italiaanse regering is de steun onrechtmatig overeenkomstig het Gemeenschapsrecht, omdat het bepaalde in artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag niet is nageleefd.
- 11.9. Omdat er in die tijd nog geen kaderregeling terzake bestond, had de Commissie vóór november 1995 verscheidene beschikkingen betreffende werkgelegenheidssteun gegeven waarin zij bepaalde parameters had vastgesteld voor de beoordeling van de verenigbaarheid van steun op dit gebied. Het ging daarbij om criteria die minder strikt waren dan hetgeen bepaald is in de thans geldende richtsnoeren, omdat bijvoorbeeld niet steeds de nettoschepping van nieuwe arbeidsplaatsen werd geëist⁽³⁾. De hier te onderzoeken regeling vertoont bepaalde kenmerken — het gaat om indienstnemeningen en niet om het loutere behoud van arbeidsplaatsen, de vervanging van ontslagen werknemers is verboden, en er is voorzien in de verplichting de werknemers op te leiden — waardoor men deze moet beschouwen als een regeling die voldoet aan de criteria die de Commissie ten tijde van de tenuitvoerlegging van de regeling in de regel hanteerde. Bijgevolg is de Commissie van oordeel dat de verenigbaarheid van de onderzochte regeling slechts moet worden beoordeeld vanaf 21 november 1995, het tijdstip waarop de Italiaanse regering in kennis werd gesteld van de communautaire richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun⁽⁴⁾, in deze richtsnoeren zijn de nieuwe terzake geldende regels vastgesteld.
12. BEOORDELING VAN DE VERENIGBAARHEID VAN DE CFL's
- 12.1. Volgens de richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun neemt de Commissie in beginsel een positieve houding aan ten aanzien van steun:
- die betrekking heeft op werklozen;
 - en
 - die gericht is op de schepping van nieuwe arbeidsplaatsen (nettoschepping) in het MKB en in de gebieden die voor regionale steun in aanmerking komen;

⁽²⁾ Arrest van het Hof van Justitie van 13.7.1988 in zaak 102/87, FIM, Jurispr. 1988, blz. 4067.

⁽³⁾ Zie steunmaatregelen van de staten N 199/89, die voorzien in steun voor het behoud van werkgelegenheid in een centrale regio; steunmaatregelen van de staten N 413/88, die in verband met steun voor de indienstneming van jongeren niet voorzien in het verbod om ontslagen werknemers te vervangen.

⁽⁴⁾ Schrijven SG D/14435 van 21.11.1995.

of

- die bestemd is om in heel het land de indienstneming te bevorderen van bepaalde categorieën werknemers die het moeilijk hebben om tot de arbeidsmarkt toe te treden of opnieuw een arbeidsplaats te vinden; in dit geval volstaat het dat de vacature is ontstaan door natuurlijk verloop en niet ten gevolge van een ontslag.

Volgens deze richtsnoeren moet de Commissie er voorts voor zorgen dat „het steunniveau niet hoger is dan noodzakelijk om de schepping van arbeidsplaatsen te stimuleren” en dat er garanties zijn voor een zekere stabiliteit van de arbeidsplaats.

- 12.2. Ook kan de Commissie volgens deze richtsnoeren steun voor het behoud van werkgelegenheid goedkeuren op voorwaarde dat deze beperkt is tot regio's die in aanmerking komen voor de afwijkingsbepaling in artikel 92, lid 3, onder a), en voldoet aan de voorwaarden inzake bedrijfssteun. Deze regels houden in dat dit soort steun beperkt moet zijn in de tijd, degressief, bedoeld om een structurele achterstand weg te werken en een duurzame ontwikkeling te bevorderen, met inachtneming van de voor de gevoelige sectoren geldende regels.
- 12.3. De steun voor indienstnemeningen op basis van CFL's vertoont op het eerste gezicht de volgende kenmerken:
- hij betreft niet noodzakelijk de indienstneming van werklozen, omdat dit vereiste niet is opgenomen in de Italiaanse wetgeving;
 - hij is niet bestemd voor de nettoschepping van arbeidsplaatsen in de zin van de communautaire richtsnoeren, omdat niet voorzien is in de verplichting om het aantal werknemers van de onderneming uit te breiden, ook al mogen er in de voorafgaande periode geen ontslagen hebben plaatsgevonden; en
 - hij is niet bestemd voor de indienstneming van bepaalde categorieën werknemers die moeilijkheden ondervinden bij de toetreding tot of de wederintrede op de arbeidsmarkt. Gezien de zeer hoge leeftijdsgrens (32 jaar) — die trouwens nog kan worden opgetrokken door de regionale autoriteiten — kan het hier moeilijk gaan om de categorie „jongeren” in tegenstelling tot wat de Italiaanse autoriteiten beweren, zonder dat zij overigens behoorlijke informatie hebben verstrekt om dit standpunt

te staven. Uit de gegevens waarover de Commissie beschikt, blijkt overigens dat bij initiatieven ten gunste van jongeren, zowel op communautair niveau als in de meeste lidstaten, als „jongeren” worden beschouwd al wie jonger is dan 25 jaar ⁽⁵⁾.

- 12.4. De Commissie wijst er evenwel op in de onderzochte Italiaanse wetgeving uitdrukkelijk als voorwaarde is gesteld dat geen ontslagen mogen hebben plaatsgevonden.
- 12.5. Bijgevolg dient te worden geconcludeerd dat het bij de onderzochte maatregelen om steun voor het behoud van werkgelegenheid en derhalve om bedrijfssteun lijkt te gaan. De Commissie moet dan ook nagaan of voldaan is aan de in punt 12.2 van het onderhavige besluit vermelde voorwaarden die in dit verband zijn vastgesteld.
- 12.6. De Commissie wijst er eerst en vooral op dat de steun niet beperkt is tot de gebieden die in aanmerking komen voor de afwijkingsbepaling in artikel 92, lid 3, onder a), van het EG-Verdrag, omdat hij op het hele nationale grondgebied van toepassing is. Bovendien is de steun noch degressief, noch in de tijd beperkt. Wat betreft de vraag of hij geschikt is om ondernemingen te helpen bij het overwinnen van structurele handicaps en om een duurzame ontwikkeling te bevorderen, heeft de Commissie de Italiaanse regering bij herhaling gewaarschuwd voor de risico's van dergelijke algemene maatregelen. Dit afwijzend standpunt is gebaseerd op de overtuiging dat dit soort maatregelen zeer schadelijke gevolgen heeft voor de mededinging en het handelsverkeer, zonder dat als compensatie hiervoor in het belang van de Gemeenschap een werkelijke bijdrage wordt geleverd aan een duurzame ontwikkeling en de opheffing van structurele handicaps.
- 12.7. Omdat niet voldaan lijkt te zijn aan de voorwaarden, vastgesteld in voornoemde communautaire richtsnoeren, concludeert de Commissie op basis van de informatie waarover zij beschikt, dat de steun niet voldoet aan de bepalingen van die communautaire richtsnoeren en bijgevolg niet in aanmerking kan komen voor de afwijking waarin voor dit soort steun is voorzien.
- 12.8. Wat betreft de toepasselijkheid van de overige afwijkingsbepalingen in het Verdrag, is de Commissie op basis van de informatie waarover zij be-

⁽⁵⁾ Zie „Europese waarnemingspost voor de werkgelegenheid — Tableau de bord 1996”, Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (beschikbaar in het Engels, het Frans en het Duits).

schikt, van oordeel dat de steun niet in aanmerking kan komen voor de regionale afwijkingen in artikel 92, lid 3, onder a) en c), van het EG-Verdrag, omdat het niet om investeringssteun gaat. Evenmin kan de steun in aanmerking komen voor de afwijkingsbepalingen in artikel 92, lid 2, omdat het niet gaat om steunmaatregelen van sociale aard (artikel 92, lid 2, onder a)), noch om steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen (artikel 92, lid 2, onder b)), noch om steunmaatregelen als bedoeld in artikel 92, lid 2, onder c). Het is evident dat de afwijkingen in artikel 92, lid 3, onder b) en d), evenmin van toepassing zijn.

12.9. Om deze redenen heeft de Commissie twijfel over de verenigbaarheid met de artikelen 92 en volgende van het EG-Verdrag van de verschillen in reductie waarin de onderzochte bepalingen voorzien, en leidt zij ten aanzien hiervan de procedure van artikel 93, lid 2, in.

13. STEUN VOOR DE OMZETTING VAN CFL'S IN OVEREENKOMSTEN VAN ONBEPAALEDUUR

13.1. Omdat het gaat om een verlenging met één jaar van de initiële steun voor de CFL's zelf en omdat deze steun duidelijk nog veel selectiever is — uitsluitend beperkt tot de gebieden van doelstelling 1 — is de in de punten 11.3 tot en met 11.7. gemaakte analyse in verband met de vraag of het staatssteun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag betreft, nog pertinent.

13.2. Evenals de steun voor de indienstneming op basis van CFL's lijkt de steun voor de omzetting van deze overeenkomsten niet te voldoen aan alle voorwaarden van de communautaire richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun. Zelfs al kunnen de in dienst te nemen werknemers als werklozen beschouwd omdat hun overeenkomst afloopt, dan nog is niet voldaan aan de verplichting tot nettoschepping van arbeidsplaatsen. Er is immers geen sprake van schepping van extra arbeidsplaatsen, omdat het werknemers betreft die al in dienst zijn. Bovendien kan het effect van de schepping van nieuwe arbeidsplaatsen evenmin worden gezocht in de periode vóór de indienstneming op basis van leer- en werkervaringsovereenkomsten, omdat voor de toekenning van de voor dit soort overeenkomst bestemde steun geen nettoschepping van werkgelegenheid is vereist. Tenslotte gaat het om evidente redenen ook niet op, te stellen dat hier sprake zou zijn van categorieën werknemers die bijzondere problemen ondervinden bij de wederintrede op de arbeidsmarkt.

13.3. De Commissie heeft zich inderdaad in bepaalde gevallen positief opgesteld ten aanzien van steun voor de omzetting van contracten van bepaalde

duur in contracten van onbepaalde duur⁽⁶⁾. Dit positieve standpunt was echter doorgaans afhankelijk van:

- de verplichting geen werknemers ontslagen te hebben in de twaalf maanden voorafgaand aan de omzetting van de overeenkomsten;
- de verplichting om het aantal arbeidsplaatsen uit te breiden tegenover het aantal werknemers van de onderneming in de zes maanden voorafgaand aan de omzetting van de overeenkomsten, zonder de voor deze omzetting in aanmerking komende arbeidsplaatsen mee te tellen.

13.4. Hierdoor kon de Commissie zich ervan vergewissen dat de betrokken steun niet alleen preciaire arbeidsplaatsen veiligstelde, maar ook een toegevoegde waarde had, gezien de nettoschepping van stabiele arbeidsplaatsen die voordien niet bestonden, hetgeen de garantie bood dat het niet ging om de eenvoudige vervanging van werknemers die ontslagen waren of die met pensioen waren gegaan.

13.5. In de onderhavige zaak zijn dergelijke voorwaarden (verbod van ontslag en vervanging van werknemers die de onderneming hebben verlaten) niet vastgesteld. De Commissie moet bijgevolg constateren dat de van de onderneming gevraagde tegenprestatie vrij licht is vooral omdat het gaat om arbeidsplaatsen die in het kader van de regeling inzake steun voor CFL's in aanmerking zijn gekomen voor niet-onaanzienlijke steun (vrijstelling van socialezekerheidsbijdragen gedurende twee jaar).

13.6. In dit verband moet de Commissie, in dit stadium en op basis van de beschikbare informatie, deze steun aanmerken als steun voor het behoud van werkgelegenheid. Volgens de communautaire richtsnoeren ten gunste van de werkgelegenheid vormt dit soort steun bedrijfssteun. Hij moet bijgevolg worden onderzocht in het licht van de terzake geldende bepalingen, die zijn vastgesteld in de communautaire richtsnoeren voor regionale steun. In deze richtsnoeren wordt de mogelijkheid uitgesloten dat dit soort steun wordt toegekend buiten regio's die in aanmerking komen voor de afwijking in artikel 92, lid 3, onder a), van het EG-Verdrag. De toepassing van deze regeling op de Molise — een gebied ex artikel 92, lid 3, onder c) — is dus duidelijk onverenigbaar. Wat betreft de onverenigbaarheid van deze maatregel in de andere Italiaanse zones van doelstelling 1 die eveneens in aanmerking komen voor de afwijking in artikel 92, lid 3, onder a), van het EG-Verdrag, is de Commissie om de redenen die reeds zijn uiteengezet in verband met de steun voor leer- en werkervaringsovereenkomsten, in het huidige stadium van oordeel dat steun niet voldoet aan de voorwaarden die voor de toekenning van bedrijfssteun zijn vastgesteld.

⁽⁶⁾ Zie steunmaatregelen van de staten N 692/97.

- 13.7. Wat betreft de toepasselijkheid van de overige afwijkingen in het Verdrag, gelden de opmerkingen die in punt 12.8 van het onderhavige besluit werden geformuleerd, ook voor deze steun, omdat het om hetzelfde soort maatregel gaat.
- 13.8. In het huidige stadium betwijfelt de Commissie derhalve om de voormelde redenen of de steun voor de omzetting van leer- en werkervaringsovereenkomsten in overeenkomsten van onbepaalde duur verenigbaar is met de artikelen 92 en volgende van het EG-Verdrag, en leidt zij te dien aanzien de procedure van artikel 93, lid 2, in.
14. STAGEPLAATSEN
- 14.1. Wat de bepalingen inzake stageplaatsen betreft, gaat het, gezien de kenmerken ervan (verbod stageplaatsen te gebruiken voor de vervanging van werknemers, verplichte opleiding), om maatregelen die in hoofdzaak aan de stagiair(e)s zelf ten goede komen. In feite is het doel van deze maatregelen dat wie in een moeilijke economische situatie al minstens 30 maanden op zoek is naar een baan, een praktijkopleiding krijgt die hem/haar kan helpen om toe te treden tot de arbeidsmarkt.
- 14.2. Omdat deze maatregel echter ook de ondernemingen voordelen biedt in die zin dat zij jongeren kunnen aannemen voor een door de overheid betaalde stage, moet de Commissie onderstrepen dat het om een selectieve maatregel gaat, omdat hij uitsluitend geldt voor ondernemingen die gevestigd zijn in welbepaalde Italiaanse regio's. Deze maatregel begunstigt de betrokken ondernemingen omdat hij niet eveneens geldt voor ondernemingen buiten deze regio's. Dezelfde overwegingen moeten ook worden gemaakt ten aanzien van de vermindering van de socialezekerheidsbijdragen bij de indienstneming van stagiair(e)s op het einde van hun stageperiode.
- 14.3. Aangezien deze maatregelen de mededinging kunnen vervalsen omdat zij de financiële positie en de mogelijkheden van de begunstigde ondernemingen versterken ten opzichte van die van hun concurrenten die daarvoor niet in aanmerking komen, concludeert de Commissie dat er sprake is van steun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag.
- 14.4. Wat de verenigbaarheid van de steun voor stages betreft, moet in de eerste plaats worden opgemerkt dat het gaat om een specifieke opleiding (praktijkopleiding) voor bijzondere categorieën werknemers (langdurig werklozen), die vooral het MKB zal betreffen. De regio's die op deze regeling aanspraak kunnen maken, komen bijna alle in aanmerking voor de regionale afwijkingen (met uitzondering van Rome, dat slechts ten dele hiervoor in aanmerking komt).
- 14.5. De Commissie staat positief tegenover opleidingssteun ten gunste van het MKB, zoals uitdrukkelijk is bepaald in de communautaire MKB-kaderregeling. Wat betreft de steun voor jongeren die eventueel door grote ondernemingen worden aangenomen, wordt, mede gelet op het feit dat het gaat om bijzondere categorieën werknemers, een positieve houding van de Commissie gerechtvaardigd door haar beschikkingspraktijk op dit gebied⁽⁷⁾ alsmede door de richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun, waarin een dergelijke houding bevestiging vindt. Gezien de wijze van tenuitvoerlegging van deze maatregel, valt namelijk aan te nemen dat hij veel positieve effecten zal significante bijdrage kan leveren aan de strijd tegen de werkloosheid en het scheppen van werkgelegenheid.
- 14.6. Wat de steunintensiteit betreft, wijst de Commissie erop dat de vergoeding van de stagiair(e)s welliswaar voor rekening van de overheid komt, maar dat de ondernemingen de kosten voor de opleiding volledig zelf dragen. Het gaat om niet-onbelangrijke uitgaven voor de onderneming, die er bovendien niet zeker van is of zij nadien een beroep zal kunnen doen op de door de jongeren verworven kennis; deze zijn namelijk niet verplicht in de onderneming te blijven na het einde van de stageperiode. Bijgevolg moet de deelneming van de onderneming als meer dan significant worden beschouwd.
- 14.7. Omdat tenslotte het steunbedrag niet erg hoog is, valt volgens de Commissie moeilijk aan te nemen dat deze maatregel het handelsverkeer zodanig kan beïnvloeden dat het gemeenschappelijk belang daardoor wordt geschaad.
- 14.8. Op basis van deze overwegingen concludeert de Commissie dat de maatregel moet worden aangemerkt als opleidingssteun die overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.
- 14.9. De verminderingen van de socialezekerheidsbijdragen bij de indienstneming van jongeren op het einde van hun stage moeten worden onderzocht in het licht van de criteria in de in punt 12.1 van het onderhavige besluit vermelde richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun.
- 14.10. In dit verband valt op te merken dat de aan te nemen jongeren minstens 30 maanden werkloos zijn, en dat zij dus kunnen worden beschouwd

(7) N 906/96, Philips; NN 36/96, Auto Europa; N 376/97, Rover.

als behorende tot de categorieën werknemers die bijzondere moeilijkheden ondervinden bij de toetreding tot of de wederintrede op de arbeidsmarkt; dat de steunintensiteit niet hoger ligt dan hetgeen, gelet op de categorie werknemers en de betrokken regio's (die in aanmerking komen voor de regionale afwijkingen), noodzakelijk is voor het aanmoedigen van de schepping van arbeidsplaatsen, en lager is dan hetgeen de Commissie in gelijkaardige gevallen heeft goedgekeurd⁽⁸⁾, en dat de bestendigheid van de werkgelegenheid gegarandeerd is, omdat het gaat om overeenkomsten van onbepaalde duur.

- 14.11. Bijgevolg kunnen deze steunmaatregelen worden gerechtvaardigd op grond van hetgeen in de communautaire richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun is bepaald inzake specifieke categorieën werknemers, en omdat ook voldaan is aan de voorwaarde dat geen werknemers worden ontslagen in de periode die voorafgaat aan de indienstneming.

Om deze redenen is de Commissie van oordeel dat deze steun verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt op grond van de afwijking in artikel 92, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag.

15. STEUN VOOR DE INDIENSTNEMING VAN LANGDURIG WERKLOZEN

- 15.1. Zoals de Commissie reeds herhaaldelijk heeft verklaard, geldt, wanneer bepaalde ondernemingen in aanmerking komen voor grotere verminderingen dan deze die aan concurrerende ondernemingen in dezelfde lidstaat worden toegekend, het verschil als overheidssteun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag, waardoor de mededinging wordt vervalst en het handelsverkeer tussen de lidstaten nadelig kan worden beïnvloed.
- 15.2. Deze steun wordt namelijk toegekend aan ondernemingen die actief zijn in welbepaalde Italiaanse regio's. Daardoor worden deze ondernemingen bevoordeeld, in zoverre ondernemingen uit andere regio's deze steun niet krijgen.
- 15.3. Door deze steun wordt de mededinging vervalst omdat de financiële positie en de mogelijkheden van de begunstigde ondernemingen worden versterkt ten opzichte van hun concurrenten die de steun niet genieten. Doet dit effect zich voor bij het intracommunautaire handelsverkeer, dan wordt dit daardoor ongunstig beïnvloed.
- 15.4. Om voormelde redenen zijn de onderzochte maatregelen in beginsel strijdig met artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag en artikel 62, lid 1, van de EER-Overeenkomst, en kunnen zij enkel als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt

worden aangemerkt wanneer zij voldoen aan een van de afwijkingsbepalingen in de genoemde verdragen.

- 15.5. Formeel gezien had deze regeling overeenkomstig artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag in het ontwerp stadium bij de Commissie moeten worden aangemeld. Omdat de Italiaanse regering geen aanmelding heeft verricht, is de steun onrechtmatig op grond van het Gemeenschapsrecht, omdat het bepaalde in artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag niet is nageleefd.
- 15.6. Overeenkomstig de communautaire richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun neemt de Commissie in de regel een positieve houding aan ten aanzien van steun om de indienstneming te bevorderen van wie moeilijkheden ondervindt bij de toetreding tot of de wederintrede op de arbeidsmarkt. Zoals reeds is gezegd, wordt in de kaderregeling evenwel geëist dat de werknemers die in dienst worden genomen werkloos zijn, dat er een zekere stabiliteit van de arbeidsplaats wordt gegarandeerd, dat de op te vullen vacature is ontstaan door een spontaan vertrek en niet door een ontslag, dat „het steunniveau niet hoger is dan noodzakelijk om de schepping van arbeidsplaatsen te stimuleren”, en dat de garantie geboden wordt dat de geschapen werkgelegenheid in zekere mate stabiel is.
- 15.7. Wat de indienstneming van langdurig werklozen betreft, komt de Commissie tot de bevinding dat het duidelijk gaat om een categorie die het gevaar loopt te worden gemarginaliseerd.
- 15.8. Wat betreft de steun voor de indienstneming van werknemers die meer dan 24 maanden zijn ingeschreven bij de Cassa integrazione guadagni, wijst de Commissie erop dat, ook al hebben deze werknemers juridisch gezien niet — zoals vereist door de voormelde communautaire richtsnoeren — het statuut van werklozen, hun positie toch volledig vergelijkbaar is met die van werklozen *stricto sensu*. Omdat de Cassa integrazione guadagni vooral tussenbeide komt bij herstructureringen waarbij een personeelsinkrimping noodzakelijk is, zijn het hoogstwaarschijnlijk de werknemers die langer dan 24 maanden bij de Cassa integrazione guadagni zijn ingeschreven, die als eersten zullen worden ontslagen. Wanneer werknemers meer dan 24 maanden bij de Cassa integrazione guadagni zijn ingeschreven, moet hun situatie van virtuele werkloosheid dus worden gelijkgesteld met effectieve werkloosheid⁽⁹⁾. Omdat deze situatie van virtuele werkloosheid langer dan 24 maanden aanhoudt, moeten deze werknemers als langdurig werklozen worden beschouwd.

⁽⁸⁾ Zie steunmaatregelen van de staten N 381/96, steun ten gunste van de werkgelegenheid, en N 692/97, regionale wet nr. 30/97 ten gunste van de werkgelegenheid.

⁽⁹⁾ Bij herhaling heeft de Commissie vastgesteld dat een inschrijving bij de Cassa integrazione guadagni gelijk te stellen is met werkloosheid (zie steunmaatregelen van de staten N 381/96 en N 692/97).

- 15.9. Wat de steunintensiteit betreft, lijkt deze niet hoger te liggen dan hetgeen, gelet op de categorie werknemers en de betrokken regio's (die in aanmerking komen voor de regionale afwijkingen), vereist is om de schepping van arbeidsplaatsen te stimuleren, en is hij lager dan hetgeen de Commissie in gelijkaardige gevallen reeds heeft goedgekeurd⁽¹⁰⁾; de stabiliteit van de werkgelegenheid is gegarandeerd omdat het gaat om overeenkomsten van onbepaalde duur. Tenslotte is ook uitdrukkelijk voorzien in het verbod om ontslagen werknemers te vervangen.
- 15.10. In dit verband concludeert de Commissie dat deze steun op grond van de afwijking in artikel 92, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, omdat hij voldoet aan de in de richtnoeren betreffende werkgelegenheidssteun vastgestelde voorwaarden voor de indienstneming van werknemers die moeilijkheden ondervinden om toe te treden tot of zich opnieuw in te schakelen in de arbeidsmarkt.
- IV
16. Gelet op het bovenstaande, deelt de Commissie de Italiaanse regering haar besluit mee om:
- geen bezwaar te maken tegen de steun voor stageplaatsen, zoals geregeld in artikel 26 van wet nr. 196/97;
 - geen bezwaar te maken tegen de steun voor de indienstneming van landurig werklozen en van sinds minstens twee jaar bij de Cassa integrazione guadagni ingeschreven werknemers, zoals geregeld in artikel 8, lid 9, van wet nr. 407/90;
 - de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van de sinds november 1995 toegekende steun voor de indienstneming op basis van leer- en werkervaringsovereenkomsten, zoals geregeld in de wetten nrs. 863/84, 407/90, 169/91 en 451/94; en
- de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van de steun voor de omzetting van leer- en werkervaringsovereenkomsten in overeenkomsten van onbepaalde duur, zoals geregeld in artikel 15 van wet nr. 196/97.
17. In het kader van deze procedure verzoekt de Commissie de Italiaanse regering binnen één maand na de kennisgeving van onderhavig schrijven haar opmerkingen kenbaar te maken en de Commissie alle nuttige gegevens mee te delen om de bovengenoemde steunmaatregelen te kunnen toetsen aan de artikelen 92 en volgende van het EG-Verdrag.
18. De Commissie wijst in dit verband op de verplichting die voortvloeit uit de schorsende werking van artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag. Zij vestigt voorts de aandacht op de mededeling in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* C 318 van 24 november 1983, bladzijde 3, volgens welke op onrechtmatige wijze toegekende steun, dit wil zeggen, steun die is toegekend zonder voorafgaande aanmelding of zonder dat de eindbeslissing van de Commissie in het kader van de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag is afgewacht, kan worden teruggevorderd van de ondernemingen die deze steun ontvangen hebben.
19. De Commissie verzoekt de Italiaanse autoriteiten de door de betrokken steun begunstigde ondernemingen onverwijld van de inleiding van de procedure in kennis te stellen en hun te wijzen op de gevolgen van de verplichting om in voorkomend geval op onrechtmatige wijze ontvangen steun terug te betalen.
20. De Commissie deelt de Italiaanse regering mee dat zij dit schrijven zal bekendmaken in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, met het verzoek aan de overige lidstaten en andere belanghebbenden hun opmerkingen kenbaar te maken."
- De Commissie verzoekt de overige lidstaten en andere belanghebbenden hun opmerkingen over de betrokken maatregelen kenbaar te maken door deze binnen één maand vanaf de datum van deze bekendmaking toe te zenden aan het volgende adres:

Europese Commissie
Wetstraat 200
B-1049 Brussel.

Deze opmerkingen zullen ter kennis van de Italiaanse regering worden gebracht.

⁽¹⁰⁾ Zie steunmaatregelen van de staten N 381/96, — steun ten gunste van de werkgelegenheid, en N 692/97, — regionale wet nr. 30/97 ten gunste van de werkgelegenheid.

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 92 en 93 van het EG-Verdrag

(GevalLEN waartegen de Commissie geen bezwaar maakt)

(98/C 384/08)

(Voor de EER relevante tekst)

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: Italië (Latium)

Steunmaatregel nr.: N 163/98

Titel: Novalis Fibres Srl

Doelstelling: Polyamidegaren

Rechtsgrond: Legge 488/92

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 21,3 miljard ITL

Steunintensiteit: 1,86 miljard ITL (5 % NSE)

Looptijd: 1994-1998

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: Portugal (Paredes)

Steunmaatregel nr.: N 203/98

Titel: Verto Portugal

Doelstelling: Kunstvezels

Rechtsgrond: Programa IMIT (Iniciativa para a modernização da indústria têxtil)

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 1 604 726 ECU

Steunintensiteit: Ca. 413 000 ECU (25,7 %)

Looptijd: 1995-1997

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: België

Steunmaatregel nr.: N 205/98

Titel: Herstructureringssteun voor Sunparks International NV

Doelstelling: Herstel van de economische levensvatbaarheid van Sunparks International door een bijdrage aan de financiële herstructurering van de onderneming

Rechtsgrond:

- Loi du 30 décembre 1970 relative à l'expansion économique
- Wet van 30 december 1970 op de economische expansie

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 9,2 miljoen ECU

Steunintensiteit: 1,3 miljoen ECU

Looptijd: 10 resp. 15 jaar

Voorwaarden: Jaarlijks moet een verslag worden ingediend. De Belgische autoriteiten hebben bevestigd dat dit de laatste steun is voor de onderneming

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: Verenigd Koninkrijk

Steunmaatregel nr.: N 210/98

Titel: „Seagate Strategic Research Programme”

Doelstelling: O&O-steun ten behoeve van vitale technologie voor magnetische koppen voor harde schijven, banden en sensoren

Rechtsgrond: The Industrial Development (Northern Ireland) Order 1982, Part III, Article 9

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 7 004 400 GBP (ca. 10,5 miljoen ECU)

Steunintensiteit: 30 % voor een combinatie van industrieel onderzoek en precommerciële ontwikkeling

Looptijd: 42 maanden, vanaf de start van het project

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: België

Steunmaatregel nr.: N 240/98

Titel: Richtlijn B6 waarin de toepassingsvoorwaarden van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering (Belgisch Staatsblad van 17 augustus 1978) nader worden uitgewerkt

Doelstelling: Investeringssteun voor ondernemingen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Rechtsgrond:

- Loi de réorientation économique du 4 août 1978 (*Moniteur belge* du 17 août 1978)
- Wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering (Belgisch Staatsblad van 17 augustus 1978)

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 295 miljoen BEF (ca. 7,2 miljoen ECU) in 1997

Steunintensiteit: Variabel naargelang de begunstigde en de investeringen, met inachtneming van de communautaire kaderregelingen voor KMO-steun en steun voor ondernemingen in achtergebleven stadswijken, of de minimis-regels.

Looptijd: Onbepaald

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: Verenigd Koninkrijk

Steunmaatregel nr.: N 374/98

Titel: „New Deal”

Doelstelling: Scheppen van arbeidsplaatsen voor jongeren tussen 18 en 24 jaar en voor langdurig werklozen ouder dan 25 jaar

Rechtsgrond: Employment and Training Act 1973 as amended by the Employment Act 1988 and Jobseeker's Allowance Regulations 1996

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 3,5 miljard GBP (5,2 miljard ECU)

Looptijd: Tot 2002

Voorwaarden: Aan te merken als algemene maatregel

Datum van goedkeuring: 30.9.1998

Lidstaat: Duitsland (Nedersaksen)

Steunmaatregel nr.: N 394/98

Titel: Rawe GmbH & Co.

Doelstelling: Herstructureringssteun (textiel)

Rechtsgrond: Richtlinien für die Übernahme von Bürgschaften des Landes Niedersachsen vom 15.5.1990

Steunintensiteit: Garantie met betrekking tot een lening van 15,4 miljoen DEM (7,7 miljoen ECU)

Looptijd: Tot 15 december 1999

Datum van goedkeuring: 8.10.1998

Lidstaat: Deutschland (Bremen)

Steunmaatregel nr.: N 254/98

Titel: MKB-steun

Doelstelling: MKB-steun

Rechtsgrond: Landesinvestitionsprogramm (LIP) der Freien und Hansestadt Bremen

Uitgetrokken begrotingsmiddelen: 26 miljoen DEM (ca 13 miljoen ECU) per jaar

Steunintensiteit: Niet hoger dan de door de kaderregelingen inzake KMO-steun en steun ten behoeve van het milieu toegestane steunintensiteiten

Looptijd: Tot 2003

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2262/84 houdende bijzondere maatregelen in de sector olijfolie

(98/C 384/09)

COM(1998) 631 def. — 98/0308(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 6 november 1998)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 43,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende dat in artikel 1, lid 5, van Verordening (EEG) nr. 2262/84 van de Raad ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2599/97 ⁽²⁾, is bepaald dat de Raad via een gekwalificeerde meerderheid vóór 1 januari 1999 op voorstel van de Commissie de methode voor de financiering van de werkelijke uitgaven van de bureaus vanaf het verkoopseizoen 1999/2000 vaststelt;

Overwegende dat in het kader van de hervorming van de gemeenschappelijke marktordering voor olijfolie is voorzien in een overgangperiode van drie jaar die begint met het verkoopseizoen 1998/1999; dat de bureaus hun gebruikelijke werkzaamheden ook moeten uitvoeren tijdens de overgangperiode en in het eerste jaar na afloop daarvan; dat derhalve moet worden bepaald dat de Gemeenschap bijdraagt in de uitgaven van de bureaus in die periode, opdat ze efficiënt en correct kunnen werken in het kader van de bij Verordening (EEG) nr. 2262/84 vastgestelde administratieve autonomie,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 1, lid 5, van Verordening (EEG) nr. 2262/84 worden de laatste twee alinea's vervangen door:

„Voor een periode van drie jaar, die begint met het verkoopseizoen 1999/2000, worden de werkelijke uitgaven van de bureaus voor 50 % uit de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen gefinancierd.

Vóór 1 oktober 2001 gaat de Commissie na of het nodig is dat de Gemeenschap verder bijdraagt in de uitgaven van de bureaus en dient zij in voorkomend geval daartoe een voorstel bij de Raad in. Vóór 1 januari 2002 neemt de Raad volgens de procedure van artikel 43, lid 2, van het Verdrag een besluit over de eventuele financiering van de betrokken uitgaven.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag na haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 208 van 3.8.1984, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 351 van 23.12.1997, blz. 17.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende voorwaarden voor het onderhouden van geregelde diensten met ro-ro-veerboten en hogesnelheidspassagiersvaartuigen in de Gemeenschap ⁽¹⁾

(98/C 384/10)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(1998) 636 def. — 98/0064(SYN)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 189 A, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 10 november 1998)

⁽¹⁾ PB C 108 van 7.4.1998, blz. 122.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 1

Doel

Het doel van deze richtlijn is voorwaarden vast te stellen voor de veilige exploitatie van geregelde diensten met ro-ro-veerboten en hogesnelheidspassagiersvaartuigen naar en vanuit havens in de lidstaten van de Gemeenschap, en aan de lidstaten het recht te verlenen om, wanneer zich tijdens deze diensten ongevallen en incidenten op zee voordoen, daarnaar een onderzoek in te stellen, aan zo'n onderzoek deel te nemen of daaraan mee te werken.

Het doel van deze richtlijn is een regeling voor verplichte onderzoeken vast te stellen die zal leiden tot een hoger veiligheidsniveau bij de exploitatie van geregelde diensten met ro-ro-veerboten en hogesnelheidspassagiersvaartuigen naar en vanuit havens in de lidstaten van de Gemeenschap, en aan de lidstaten het recht te verlenen om, wanneer zich tijdens deze diensten ongevallen en incidenten op zee voordoen, daarnaar een onderzoek in te stellen, aan zo'n onderzoek deel te nemen of daaraan mee te werken

Artikel 2

Definities

b bis „passagier:” iedere persoon aan boord met uitzondering van:

- i) de kapitein en de bemanningsleden of andere personen die in welke hoedanigheid dan ook in dienst of tewerkgesteld zijn aan boord van een schip ten behoeve van dat schip, en
- ii) kinderen beneden de leeftijd van één jaar;

f bis „havengebied:” een gebied als omschreven door de lidstaten, dat geen zeegebied is en zich uitstrekt tot aan de buitenste permanente havenwerken die een integreerend deel vormen van de haven, of tot aan de grenzen die zijn bepaald door natuurlijke geografische elementen die een estuarium of een soortgelijk beschermd gebied beschutten;

j) „staat van ontvangst:” een lidstaat naar of vanuit welks havens een ro-ro-veerboot of een hogesnelheidspassagiersvaartuig een geregelde dienst onderhoudt;

j) „staat van ontvangst:” een lidstaat naar of vanuit welks haven(s) een ro-ro-veerboot of een hogesnelheidspassagiersvaartuig een geregelde dienst onderhoudt;

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 6, lid 3

Rederijen stellen de staten van ontvangst ervan in kennis dat voor schepen en vaartuigen die onder de vlag van een andere staat dan een lidstaat varen, de administratie van die vlaggenstaat heeft aanvaard dat de rederij verplicht is te voldoen aan de door de staten van ontvangst opgelegde eisen welke een voorwaarde zijn om een geregelde dienst naar of vanuit één of meer van hun havens te onderhouden.

Schrappen

Artikel 7, lid 2 bis (nieuw)

Vóór de inbedrijfstelling van een ro-ro-veerboot of een hogesnelheidspassagiersvaartuig op een geregelde dienst, of, in het geval van ro-ro-veerboten of hogesnelheidspassagiersvaartuigen die reeds op een geregelde dienst in bedrijf zijn gesteld, binnen twaalf maanden na de in artikel 15, lid 1, genoemde datum, controleren de staten van ontvangst voor schepen en vaartuigen die onder de vlag van een andere staat dan een lidstaat varen, of die vlaggenstaat de toezegging van de rederij heeft aanvaard om aan alle voorschriften van de richtlijn te voldoen.

*Artikel 8***Procedures voor specifieke onderzoeken**

3. Staten van ontvangst houden bij het plannen van het eerste onderzoek naar behoren rekening met het vaar- en onderhoudsschema van het schip of vaartuig.

4. De bevindingen van de specifieke onderzoeken worden vastgelegd in een rapport waarvan de vorm wordt vastgesteld volgens de procedure van artikel 12.

3. Staten van ontvangst stellen bij het plannen van het eerste onderzoek een maximumtermijn vast van één maand waarbinnen dit onderzoek voltooid dient te zijn en zij houden naar behoren rekening met het vaar- en onderhoudsschema van het schip of vaartuig.

4. De bevindingen van de specifieke onderzoeken worden vastgelegd in een rapport waarvan de vorm wordt vastgesteld volgens de procedure van artikel 12. Deze bevindingen worden eveneens medegedeeld aan de vlaggenstaat, indien dit een andere staat is dan de staat van ontvangst.

7. Indien bij de specifieke onderzoeken wordt bevestigd of blijkt dat er met betrekking tot de voorschriften van deze richtlijn gebreken bestaan die het beletten van de exploitatie van het vaartuig rechtvaardigen, dan worden alle kosten in verband met de onderzoeken in een normaal boekjaar gedekt door de rederij.

Artikel 15 bis (nieuw)

Drie jaar na de uiterste datum voor omzetting van deze richtlijn beoordeelt de Commissie de tenuitvoerlegging van deze richtlijn op basis van de gegevens die door de lidstaten moeten worden ingediend en stelt zij zo nodig passende maatregelen voor.